

використання економетричних моделей при проведенні економічного аналізу.

УДК 336.413

21. ПОКАЗНИКИ ЛІКВІДНОСТІ БАНКУ

Працівник Р.М. - студент 1 курсу

(Тернопільська академія народного господарства)

Науковий керівник: ст.викл. Чайковський Я.І.

З метою забезпечення фінансової надійності комерційних банків, захисту інтересів клієнтів національний банк України встановив для цих банків показники ліквідності балансу.

Ліквідність банку - це зданість банку забезпечити своєчасне виконання своїх зобов'язань. Ліквідність банку визначається збалансуванням активів і пасивів банку, ступенем відповідності термінів розміщених активів і залучених пасивів банком. Проблема ліквідності банку виникає в зв'язку з наданням позичок на триваліші терміни, ніж терміни залучення коштів.

Ліквідність балансу банку оцінюється за допомогою розрахунку коефіцієнтів поточної, короткотермінової і загальної ліквідності.

Коефіцієнт поточної ліквідності визначається шляхом відношення зобов'язань банку до запитання і терміном, що залишився до їх виконання, не пізніше одного місяця до активів банку з відповідним терміном погашення. Він показує, яка частина зобов'язань до запитання може бути одночасно погашена банком. НБУ встановлено, що значення даного коефіцієнта не має перевищувати 1,0. Це означає, що НБУ вимагає від комерційних банків так розміщувати свої активи і пасиви, щоб не менше 100% зобов'язань до запитання покривалась ліквідними активами банку. Це дозволить при наявності в клієнтів банку права на одержання готівки безперебійно її отримувати.

Враховуючи інтереси народного господарства і свої власні, банки повинні прогнозувати виконання своїх зобов'язань не тільки на найближчий час, але й на перспективу. Мету жорсткості збалансованості активів і пасивів переслідують коефіцієнти короткотермінової і загальної ліквідності.

Коефіцієнт короткотермінової ліквідності розраховується як відношення зобов'язань до запитання і терміном, що залишився до їх виконання, не більшим, ніж три місяці, до активів з відповідним терміном повернення. Його значення не має перевищувати 1,0.

Коефіцієнт загальної ліквідності розраховується як відношення зобов'язань банку від термінів їх виконання до активів незалежно від

термінів повернення. Його максимальне значення - 0,95.

УДК 336.413

22. ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Працівник Р.М. - студент 1 курсу

(Тернопільська академія народного господарства)

Науковий керівник: ст.викл. Чайковський Я.І.

Платоспроможність - спроможність банку своєчасно і в повній сумі здійснювати своїх платіжні зобов'язання. Вона залежить від таких факторів: ліквідності балансу, політичної і економічної ситуації в країні чи регіоні, стану грошового ринку, можливості рефінансування (погашення старої заборгованості новою шляхом випуску нових позик, частою заміною короткотермінових зобов'язань довготерміновими) в Національного банку України, розвитку ринку цінних паперів, наявності і досконалості банківського законодавства і Закону "Про заставу майна", забезпеченості власним капіталом банку, надійності клієнтів і банківських патрнерів, рівня розвитку менеджменту і маркетингу в банку, спеціалізації і різноманітності послуг даної кредитної установи.

Платоспроможність характеризує достатність власних коштів банку для захисту інтересів клієнтів (вкладників та інших кредиторів) банку.

Показник платоспроможності визначається шляхом відношення власних коштів банку до його активів.

Значення показника платоспроможності не має бути меншим, ніж 8%. Відхилення від нормативного значення показника платоспроможності вважається порушенням.

Якщо банк порушує нормативне значення показника платоспроможності, то він повинен на протязі місяця збільшити власні кошти. Це досягається шляхом створення резерву за рахунок відрахувань з прибутку, отриманого банком, який зараховується на балансовий рахунок 019 "Резерви страхування активних операцій банку".

Якщо ці вимоги не виконуються, то банк сплачує штраф у розмірі 100% від недовнесеної суми резерву, необхідної для збільшення показника платоспроможності. Недовнесена сума обов'язково має бути зарахована на балансовий рахунок 019.

НБУ може регулювати платоспроможність комерційних банків за допомогою встановлення обмежень зобов'язань банку, межі заборгованості одного постачальника, введення особливого контролю за видачею "великих" кредитів, проведення відсоткової політики і виконання операцій з цінними паперами на відкритому ринку.